

"דרך חייך"

מיזם חינוכי לזכרם של בני ראשון לציון שנפלו
במערכות ישראל

בית יד לבנים
ראשון לציון
שרה אשר- מנהלת אגף פורשת ישראל ובית יד לבנים
אחראית המיזם: מור אבן דגן- רכזת משפחות,
חינוך והנצחה

טוראי בצלאל משנה

נולד בשנת תרע"ד 1914,

נפל ביום ג' בתמוז תש"ח 10.07.1948,

במלחמת העצמאות

ילדותו

סגל המורים בבית הספר "תרבות"

בצלאל נולד בשנת 1914 בעיר
וישניביץ בפולין להורים יצחק
וחוה.

בצלאל החל את לימודיו בחדר
ולאחר מכן למד בבית הספר
העברי תרבות. הוא התייתם
מאביו בגיל צעיר ונאלץ לעזור
לאמו בפרנסת הבית.

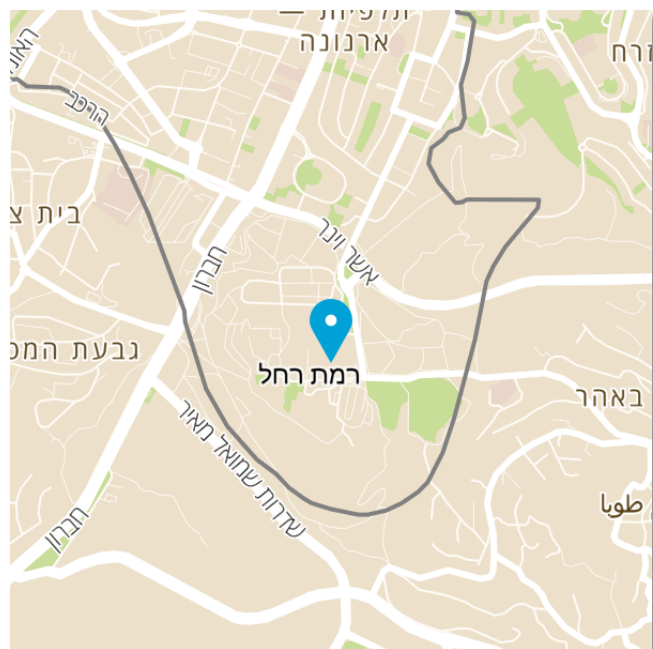
ילדותו

בצלאל היה פעיל בתנועת "החלוץ הצעיר" הכוללת הכשרה חקלאית, צבאית ולמידת מקצועות מגוונים אחרים שיזרו ליישוב היהודי באותה העת בארץ. התנועה נתמכה על ידי ארגון בית"ר (ברית יוסף תרומפלדור) אשר בשנות ה-30 של המאה ה-20 חוותה גדילה גדולה בפולין בפרט ובאירופה בכלל.

נעוריו

בצלאל הגיע לארץ באוניית המעפילים "קולורדו" בשנת 1939
והתיישב בקיבוץ "רמת רחל" הממוקם בסמוך לירושלים.

מיקומו של קיבוץ "רמת רחל"

אוניית המעפילים "קולורדו"

השירות בצבא הבריטי

בצלאל במדי חיל התותחנים של צבא בריטניה

תעודת הזכות לענידת אות ההתנדבות

קרב "אל עמיין" בו השתתף

אות ההתנדבות שקיבלה משפחתו של בצלאל
ממשרד הביטחון בעקבות פועלו בצבא

בשנת 1942 התגייס בצלאל
לחיל התותחנים של צבא
בריטניה בזמן מלחמת העולם
השנייה. הוא היה שותף
בקרבות רבים מאיטליה ועד
מצרים ומנע ביחד עם לוחמים
רבים אחרים את כיבוש גרמניה
על ארץ ישראל.

הקמת משפחה

לאחר סיום המלחמה שב בצלאל
לארץ והתיישב בראשון לציון. הוא
נישא ליפה ב- 18 במרץ 1946 והיה
חבר פעיל בהסתדרות, מפא"י
ובהגנה. עבודתו הייתה סלילת
כבישים ועבודות בנייה.

תעודתו של בצלאל כמהגר חוקי בארץ

השירות הצבאי

מלחמת העצמאות בבסיס אלונים. כיתה א, מחלקה 3, פלוגה ג מגדוד 23

בצלאל התגייס לצה"ל חטיבת
"כרמלי", שקרויה על שם הר
הכרמל. בצלאל היה שותף בקרבות
משמר הירדן ובמבצע "ברוש".
בצלאל הוזעק בין הראשונים כיוון
שהיה טנקיסט מצטיין עם ניסיון
צבאי מהצבא הבריטי.

מלחמת העצמאות

מלחמת העצמאות פרצה ב-30 בנובמבר 1947 ונמשכה, בהפוגות משמעותיות, עד יולי 1949. נתוני הפתיחה של היישוב היהודי היו קשים. היה עליו להקים את מוסדות המדינה ולקלוט מאות אלפי עולים. יתר על כן, יכולתו להקים מדינה, ואף עצם יכולתו להתקיים, עמדו בספק. במהלך המלחמה הפגין היישוב נחישות והצליח לנצל את יתרונותיו היחסיים.

הקרבות במלחמה מהפלישה ועד ההפוגה הראשונה

סמלה של חטיבת "כרמלי"

חטיבת "כרמלי"

בנובמבר 1947, החליט דוד בן-גוריון להקים מתוך גדודי
ופלוגות החי"ש ארבע חטיבות סדירות ולהתחיל בגיוס כל
הכוח המסוגל ללחימה. בדצמבר, חטיבת "כרמלי" חולקה
לארבעה גדודים שפעלו באזורים שונים. גדוד 23, אליו התגייס
בצלאל, היה מורכב מאנשי חי"ם מחיפה וחיילים משוחררים
מהצבא הבריטי שפעלו באזור משמר הירדן.

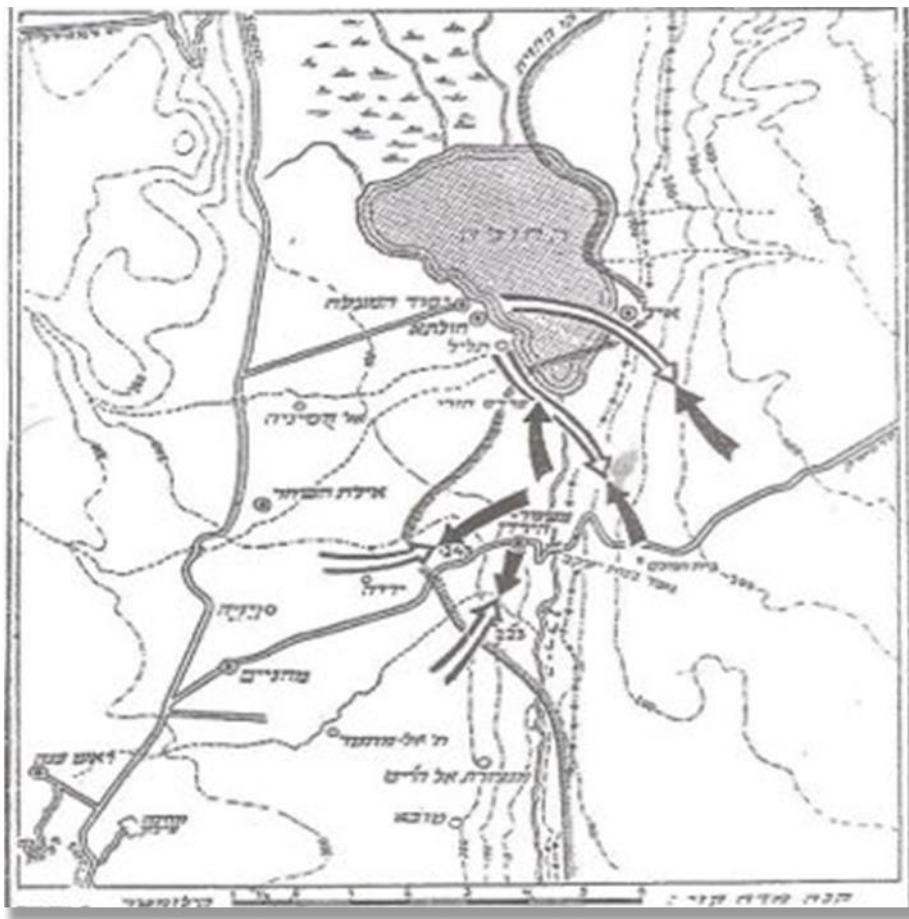
חטיבת "כרמלי"

גדוד 23 בימי הלחימה במבצע "ברוש"

ב-28 בפברואר 1948, פוצלה החטיבה : חטיבת "גולני" (נפת יזרעאל, הכנרת, גלבוע ועד תל חי) וחטיבת "כרמלי" (חיפה והגליל המערבי). כיום חטיבת "כרמלי" כפופה לעוצבת במפץ, אוגדת המילואים בפיקוד הצפון.

מבצע "ברוש"

מבצע "ברוש" התרחש בין התאריכים 9-18 ליוני בשנת 1948, והיה לחלק מקרבות עשרת הימים.

מטרתו העיקרית של המבצע היה כיבוש ראש הגשר הסורי במשמר הירדן בעקבות פלישה של הסורים לאותו שטח שהיה מוגדר כשטח של מדינת ישראל לאחר תכנית החלוקה. תוצאות המבצע לא תאמו למטרותיו, אך הורידו את האיום הסורי על הגליל העליון.

נפילתו

לאחר עשרה ימים של קרבות עקובים מדם מול הסורים, הסתיים המבצע מבלי שהושגה מטרותו. בקרבות נהרגו 94 לוחמים ונפצעו כ-200. ביום השני למבצע "ברוש", ג' בתמוז תש"ח 10.07.1948, לאחר לחימה ממושכת נפל בצלאל בקרב והוא בן 34 בנופלו. חמישה ימים לאחר מותו נולד בנו אביצור. הובא למנוחת-עולמים בקבר-אחים בבית-הקברות הצבאי בראש פינה.

הנצחתו באנדרטאות

מצבת הזיכרון במקום הקרב

אנדרטה לזכר בני העיר שנפלו במערכות ישראל ראשון לציון

בנימה אישית...

אושר - כבן נוער בישראל ובראשון לציון בפרט שמעוניין בשירות משמעותי ופעיל, ביצוע מיצג ההנצחה היווה הסתכלות לאחר על ההיסטוריה של העם בהתמקדות על חייו של בצלאל משנה ז"ל בתקופת מלחמת העצמאות. נהניתי מעשיית העבודה ולמידה החיים המרתקים וההקרבה האדירה שהקדיש בצלאל ז"ל למען בטחון המדינה למרות הקשיים הרבים שעמדו בפניו בדרך.

ליהי - עבודה זו אפשרה לי להתעמק וללמוד יותר על הנופל, משפחתו ודרך ההנצחה הקיימת בארצנו. אני רואה "בעבודה" זו כשליחות בתור אחת שבאה ממשפחה עם נופל מאסון המסוקים. אני מודעת עד כמה חשוב ומרגש את המשפחה לגלות שביצעו מחקר כלשהו על אבדתם ולראות את תוצרו.

מגישים : אושר אברהם זמירי וליהי דוד
י"א 2, מקיף ו' ע"ש יגאל אלון
בהדרכת : צור כבשנה ברטל וגילת פט
יוני, 2023

בבליוגרפיה

אתר יזכור : טוראי בצלאל משנה

גלעד לזכרם : טוראי בצלאל משנה ז"ל

אתרי מלחמת העצמאות : מבצע ברוש

ויקיפדיה : מלחמת העצמאות מבצע ברוש

